

9-2009

ARCHE

П А Ч А Т А К

9-2009

ARCHE 9 (84)
кастрычнік 2009

**Навуковы, навукова-папулярны,
грамадзка-палітычны і літаратурна-
мастацкі часопіс «ARCHE Пачатак»
выдаецца зь верасьня 1998 году
штомесця.**

РЭДАКЦЫЯ:

Валер Булгакаў — галоўны рэдактар
Віктар Жыбуль — рэдактар
Алена Казлова — сакратарка рэдакцыі
Аляксандра Макавік — рэдактар
Віталь Рыжкоў — распаўсюднік

**ARCHE is a Partner of European Cultural
Journals Network Eurozine
(www.eurozine.com)**

Гэты нумар выходзіць пры шчодрой падтрымцы
пасольства Літоўскай Рэспублікі
ў Рэспубліцы Беларусь.

Адрас для допісаў: ARCHE, а/с 3, 220018,
Менск-18.

E-mail: arche@arche.org.by.

Заснавальнік: Андрэй Дынько.

Выдавец: установа «Рэдакцыя часопісу «Архе-Пачатак».
Пасьведчаньне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 530
ад 4.05.2001.
ISSN 1392-9682

Юрыдычны адрас: вул. Нававіленская
24/1А, каб. 2П, 220053, Менск.
Цана дамоўная.

Рэдакцыя не вяртае і не рэцэнзуе рукапісаў.
Рэдакцыя рэдагуе матэрыялы, прынятыя да друку.

Часопіс можна замовіць у распаўсюднікаў:

Баранавічы — Руслан Равяка, п/с 13, 225409,
Баранавічы-9, тэл. (029) 767-20-37.

Берасьце — Ігар Бараноўскі,
тэл. (0162) 25-61-55, (029) 8-000-157.

Віцебск — Барыс Хамайда, тэл. (0212) 34-52-41.

Гародня — Эдвард Дмухоўскі,
тэл. (029) 133-87-17.

Гомель — Ларыса Шчыракова,
тэл. (029) 341-66-94;
Дзяніс Федарэнка, тэл. (029) 733-55-22.

Магілёў — Алесь Асіпцоў,
тэл. (0222) 25-57-85, (029) 625-57-85.

Маладэчна — Алесь Кштальтны,
тэл. (044) 792-36-88, (029) 271-77-22.

Менск — Віталь Рыжкоў,
тэл. (029) 545-20-36.

Наваполацк — Ірына Бельская,
тэл. (029) 296-15-73.

Шукаем распаўсюднікаў зь іншых мясьцінаў.

**Падпіска на часопіс «ARCHE Пачатак»
прымаецца ўва ўсіх аддзяленьнях «Белпошты».**

Падпісана ў друк 15.10.2009.

Выход у сьвет 20.10.2009. Фармат 70x100 1/16.
Друк афсэтным. Гарнітура Школьная. Ум. друк. арк. 20,0.
Наклад 1700 асобнікаў. Замова

Надрукавана з гатовых дыяпазытываў заказчыка ў друкарні
ТАА «Паліграф», вул. Кнорына, 50, 220103, Менск.
ЛП № 02330/0131696 ад 30.04.2004.

У афармленьні першай старонкі вокладкі выкарыстаны
афіцыйны лягатып кампаніі «Тысягодзьдзе Літвы».
Дызайн Ягора Шумскага.

© «ARCHE Пачатак», 2009

П а д п і с н ы і н д э к с 0 0 3 4 5

ARCHE on-line: <http://arche.by>

ЗЬМЕСТ

- 5 **АНДРЭЙ КАТЛЯРЧУК** Прадмова
- 9 **АРТУРАС ДУБОНІС** Каралеўства Міндоўга
- 20 **РУТА ЧАПАЙТЭ** Штодзённае жыццё Вітаўта, вялікага князя літоўскага, у перапісы яго сучаснікаў
- 39 **РЫМВІДАС ПЯТРАЎСКАС** Фармаваньне інстытуцыйнага двара вялікага князя ў Літве (XIV — пачатак XV ст.)
- 59 Дадатак. Жыхары двара вялікага князя (1392—1440 гг.)
- 72 **ЮРАТЭ КЯЎПЕНЕ** Палітычная нацыя Вялікага Княства Літоўскага. Літоўская перспектыва
- 86 **РАЙМОНДА РАГАЎСКЕНЕ** Рускамоўная карэспандэнцыя жанчын (гаспадарынь і багатых шляхцянак) Вялікага Княства Літоўскага канца XV—XVI стст.
- 109 **ІНГЕ ЛУКШАЙТЭ** Кнігавыданьне ў літоўскай мове XVI — першай паловы XVII стст. у Вялікім Княстве Літоўскім і Малой Літве
- 123 **ГІНТАЎТАС СЬЛЕСАРУНАС** Пасольства Яна Бакея ў Маскву ў 1697—1699 гг. і праблема расійскай вайскавай інтэрвэнцыі ў Вялікае Княства Літоўскае ў 1697—1698 гг.
- 136 **РАМУНЕ ШМІГЕЛЬСКІТЭ-СТУКЕНЕ** Літоўская Мэтрыка ў другой палове XVIII ст.: перамяшчэньні архіву, а таксама працы па яго сыстэматызацыі і ўпарадкаваньні
- 149 **ТАМАРА БАЙРАШРАЎСКАЙТЭ** Працэс дэклісацыі шляхецкага саслоўя Літвы: доказы паходжаньня (канец XVIII — 60-я гг. XIX ст.)
- 175 **ДАРЫЮС СТАЛЮНАС** Межы ў памежжы: беларусы і этналінгвістычная палітыка Расейскай імперыі на заходніх ускраінах падчас Вялікіх рэформаў
- 203 **ЭДМУНДАС ГІМЖАЎСКАС** Літоўцы і беларусы ў аднаўленьні дзяржаўнасьці пасля Першай сусьветнай вайны: паміж гістарычнай і этнаграфічнай мадэллю
- 221 **АЛЬГІМАНТАС КАСПАРАВІЧУС** Палітычная роля беларусаў у дыпляматычнай гульні Коўна і Масквы ў 1920—1925 гг.